

=====

Dames en heren,

Vele belangrijke politieke partijen vinden hun wortels in de problematiek van de 19e eeuwse emancipatie en bevrijding.

De emancipatie van de protestantse kleine luyden, de gelijkberechting van de katholieken. Dit proces is voltooid. Daarom hebben de confessionele partijen hun grote tijd gehad. Natuurlijk hebben ze bestaansrecht, maar hun taken zijn voltooid.

Daarnaast waren er in de 19e eeuw twee andere grote bevrijdingsbewegingen. Het liberalisme en het socialisme. Het liberalisme was de emancipatiebeweging van de burgerij. Thorbecke was hun grote wetgever, Van Houten later hun sociale voorvechter, maar toch is het liberalisme sociaal defensief gebleven. Natuurlijk is het neo-liberalisme niet zo extreem meer in het afwijzen van overheidsingrijpen. Maar het blijft defensief en onaandoenlijk. Ook en daardoor was Wiegels in de eerste plaats er op uit koste wat kost zijn ploeg in het Catshuis te houden. En daarom zijn wij er in de eerste plaats op uit doelstellingen, zaken, te verwezenlijken. Wij zijn offensief. Voor ons is het conflictmodel niet de motor om de maatschappelijke hervorming tot stand te brengen, maar wij zijn wel offensief, als het gaat om de bestrijding van onrecht, als het gaat om de leefbaarheid in ons land, als het gaat om de werkgelegenheid in de zwakke economische gebieden, als het gaat om de zwakkeren, als het gaat om de middenstand. Onze democratie is een sociale democratie!

Die andere grote beweging was de socialistische. De partij van de Arbeid van 1945, was na de oorlog hard op weg een open beweging te worden. Maar op het eind van de zestiger jaren ontstond onder het mom van vernieuwing - en die was nodig - het heimwee naar een gesloten ideologie, naar een geloofsstelsel op aarde, dat op alle vragen een antwoord heeft. De chaos is compleet. De Partij van de Arbeid is in verwarring. Zij kan zichzelf niet regeren, laat staan het land.

Vernieuwing en heimwee, verlangen naar democratie en structureel geweld beheersen haar om beurten. De Partij van de Arbeid mist na zaterdag het recht de leiding van het land op te eisen, omdat zij onderling verdeeld is. Niet de mensen in die partij, maar die partij zelve is politiek onberekenbaar. Zij willen niet met ons en wij kunnen niet met haar in zee!

DS'70 zegt hardop en duidelijk, dat het pure kapitalisme niet meer bestaat. DS'70 zegt hardop, dat overheidsingrijpen en planning algemeen aanvaarde middelen zijn geworden en behoren te zijn. DS'70 zegt, dat deze maatschappij meer het verdedigen waard is, dan die van '39 en dat desalniettemin er veel onrecht is, dat er veel, heel veel veranderd moet worden. Het mechanisme van die veranderingen bezitten wij zelve: de democratie, die wij willen omzetten in een sociale democratie, niet gebaseerd op een ideologie, wel op idealen. DS'70 eist veel van zijn mensen. Om het in de termen van Jan Jansen te zeggen: We moeten leren afzien, tot op de bodem van onze krachten gaan!

DS'70 weet, dat de democratie een democratie van mensen is. Mensen die wij nemen zoals ze zijn. Iedere Nederlander scheldt dagelijks op ons parlement, om daarna het Binnenhof in elk land, in welk stadium van ontwikkeling ook, aan andere te willen opdringen.

DS'70 weet dat er laffe en laaghartige compromissen in naam der vrede en der mensheid zijn gesloten, maar daarom is niet elk compromis verwerpelijk. Integendeel. Het eerlijke compromis is niet vies of smerig, het behoort tot het wezen van de democratische politiek. Het compromis is het erkennen van de rechten van de minderheid. Sommige politici zijn zo bedrijfsblind, dat zij willen, dat iedere Nederlander elke minuut aan politiek doet! Dat is arrogant en bedrijfsblind. Ons volk heeft het recht en de plicht ons op te juttten, te kritiseren en daarmee het land te helpen.

Wij hebben een moeilijk jaar achter ons. Onze Ministers en onze staatssecretarissen hebben gewerkt als paarden en Nederland nieuwe impulsen en nieuwe ideeën gegeven. De nieuwe Kamerfractie heeft gesjouwd en geploeterd, nieuwelingen in het kleinere handwerk van de politiek, geen nieuwelingen in hun vakkennis en de grote zaken. Op dit ogenblik wil ik onze ministers, staatssecretarissen, ons hoofdbestuur, afzonderlijke leden en fractieleden en ook de medewerkers en medewerksters hartelijk danken voor dat wat zij voor ons en vaak in het bijzonder voor mij deden. Wij zijn nu ingespeeld, na de verkiezingen zal men dat merken.

Wij staan buiten het Kabinet. Niet omdat wij voor de problemen wilden weglopen, maar omdat anderen de problemen ontliepen! Onze begroting, onze collectieve voorzieningen, onze werknemers, onze middenstanders en onze bejaarden en ook onze jeugd hebben recht op een regering, die doet wat zij de kiezers beloofd heeft.

Armoede is geen schande, inflatie wel. Zij is het loon van de angst van een regering, die niet durft in te grijpen.

En laten we nu niet steeds smoesjes verkopen! En zeggen, dat wij er toch niets aan kunnen doen. Dat het buitenland de inflatie maakt. Hier zijn de feiten. In 1969 was de consumptieprijsstijging 6,3%, de invloed hierop van de invoerprijsstijging 0,2%. In 1972 was de stijging van de consumptieprijzen 7,8%, de invloed van de invoerprijsstijging 1,2%. Alleen in 1970 was de buitenlandse invloed bijna 1,3%.

Wij ontzeggen de vakbeweging het recht niet haar eisen te stellen, noch ontkennen wij dat ondernemers individualisten zijn en soms moeten zijn. Wij vragen niet dat de overheid de taak van de sociale bewegingen overneemt, maar wij eisen wel, dat de regering haar taak uitvoert. En grondig!

Deze tijd vraagt een gecoördineerd inkomens- en prijsbeleid, belasting- en uitgavenpolitiek in het kader van een langere termijnpolitiek. Onze mensen liepen niet weg. In 1972 hebben ze samen meer op de uitgaven beperkt dan alle andere bewindslieden tesamen. En ze waren ook in 1973 tot veel bereid, maar niet tot onredelijke besnoeiingen. Drees wilde wel de uitgaven voor wegen met de uitgaven voor rail-aanleg vergelijken, maar niet met de spoorwegen als bedrijf. En Drees wilde dat de salarisverhogingen voor het gesubsidieerde deel van de Spoorwegen niet op zijn departement zouden drukken, net zo min als dat bij andere ministeries het geval is. En de Brauw vocht als een leeuw voor collegegelden, omdat de studie van weinigen door zo velen wordt betaald. Maar hij wilde onze gezondheidszorg niet aantasten.

En wij allen wilden een harde begroting: wij wilden kopen voor die 40 miljard, wat wij beloofden en hoopten en haar niet uithollen door geldontwaarding. De prijzen zijn dit jaar tot midden september met bijna 6% gestegen. Daarvoor wilden wij een inkomens- en prijsbeleid en geen vaagheden. Wij liepen niet weg, maar wij werden in de steek gelaten. Soms uit angst, soms uit traagheid. Soms, omdat de politici maar niet in de termen van de moderne economische politiek wilden denken. En soms, omdat men in het Catshuis wilde blijven. Al was het maar als kortverbranders!

29 November is beslissend voor ons, voor ons land. Wie werkelijk een nieuwe aanpak wil, moet niet de linkse drie met 32 zetels van de 150 steunen, maar ons, ons omdat DS'70 zittend op de wip door versterkt uit de bus te komen, anderen zal kunnen bewegen Nederland eindelijk te leiden op de nieuwe weg naar 1980. De kiezers beslissen dat, maar u beslist, of u op pad wilt gaan, wil verder gaan, wil argumenteren, wil werken, wil sjouwen voor een overwinning niet alleen voor DS'70 maar voor ons land!

Knok ervoor fel - en fair.

Lieden die aan de kant staan zijn er bepaald genoeg, mensen, die willen werken altijd en hard zijn er nu vooral te weinig in dit land. Daarom rekenen wij, rekenen vooral de misdeelden, de bejaarden en de jeugd op U. Op 29 november voor waardevast beleid, voor behoorlijk bestuur. Op lijst 7 achter Drees!